

čekatelské smlouvy. Když jest nyní právní podstata sporu takto ujasněna, jest zároveň patrné, že nebyly s dostatek objasněny skutkové okolnosti pro tento spor rozhodné a že ani strany neměly jasno, co a jak mají přednáseti, aby jich přednes byl po rozumu § 178 c. ř. s. vzhledem k tomuto právnímu stanovisku určitý a jasný. Nezbyvá proto, než napadený rozsudek, a ježto bude třeba jednání v první stolici, i rozsudek první stolice zrušiti a takto stranám po rozumu § 182 c. ř. s. poskytnouti možnost, by nyní po ujasnění právní stránky sporu po skutkové stránce přednesly, čeho je k opodstatnění jejich procesních úkonů třeba.

Čís. 8349.

Terminové obchody s obilím jsou vůbec zakázané a proto nicotné (zákon ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák.) a nemůže z nich býti v tuzemsku žalováno, třebaže byly provedeny v cizině a efektivně.

(Rozh. ze dne 4. října 1928, Rv I 2127/27.)

Žalobkyně se domáhala zaplacení kursovního rozdílu, který prý musila jako komisionářka uhraditi na burse při výkonu exekuční koupě 10.000 bušlů pšenice, prodané k příkazu žalovaného ze dne 20. listopadu 1925 na chicagské burse k dodání v měsíci květnu, kteroužto koupi prý provedla proto, poněvadž žalovaný nepoukázal včas potřebné krytí. Žalovaný namítl mimo jiné, že jde o pohledávky z diferenčních, tudíž nežalovatelných obchodů, což žalobkyně zase popřela. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Přihlédne-li se k povaze obchodů, jež jsou základem žalobního nároku, tak jak je vyličuje žalobkyně, jest zřejmo, že mají všechny znaky termínových obchodů s obilím ve smyslu §§ 10 a 11 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. z., totiž předem a povšechně pro uzávěrku jednotně stanovený typ obilí, hromadné závěrkové jednotky a určité termíny pro skoncování obchodů. Tohoto rázu nepozbyly obchody ony ani dodatkem v příkazu žalovaného ze dne 27. listopadu 1925, podle něhož jest zamýšleno dodání efektivní a nikoli diferenční obchod. Žalobkyně ostatně nepřímou přiznává sama právní povahu obchodů těch jako termínových, dovolávajíc se v žalobě znalců »z oboru termínových obchodů«. Že také žalovaný pojímal již v první stolici obchody tyto jako termínové, plyne zřejmě z jeho obsáhlého přednesu při ústním jednání dne 12. ledna 1927, a není proto správným tvrzení napadeného rozsudku, že žalovaný teprve v odvolání uvedl, že jde o obchody termínové. Nesejde na tom, že žalovaný zdůrazňuje stále jen nežalovatelnost těchto obchodů, poněvadž prý nebyly ani míněny, ani provedeny

efektivně, nýbrž směřovaly jen k vyzískání rozdílu, neboť, jde-li o termínové obchody s obilím, tedy o obchody podle § 10 uved. zákona zakázané, a proto o právní jednání nicotné (§ 879 obč. zák.), k čemuž jest soudu přihlídati z úřadu, nemůže z nich vzejíti žádný nárok a není pohledávka žalobkyně v tuzemsku žalovatelnou, třebaže obchody byly ujednány v cizině a tam byly dovolené. Otázkou, zda šlo také o obchody diferenční, netřeba se tedy vůbec zabývat (srv. rozh. čís. 6124 a 7490 sb. n. s.).

Čís. 8350.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Podle § 20 (2) zák. na ochr. náj. jest zapovězeno i právní jednání, jímž si dal vlastník domu od dřívějšího nájemníka slíbiti náhradu nákladů na opravy pronajatých místností za to, že tyto místnosti pronajal novému nájemníku.

(Rozh. ze dne 4. října 1928, Rv I 2197/27.)

Žalobě, jíž se domáhal pronajímatel na bývalé nájemnici zaplacení 2.000 Kč, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 503 čís. 4 c. ř. s. není opodstatněn. Žalobce domáhá se zaplacení 2000 Kč, které mu žalovaná slíbila na opravy krámu a bytu. Odvolací soud zjistil, že žalobce, vlastník domu, souhlasil, aby Jaroslav B. — který se zavázal zaplatiti žalované za prodané zařízení holičského závodu a za odstoupení holičské živnosti 9.000 Kč — vstoupil do nájemního poměru na místě žalované za starých podmínek, ale žádal, aby mu buď B. nebo žalovaná dali na opravy místností 2.000 Kč; že, když B. prohlásil, že více, než 9.000 Kč, dáti nemůže, projevila žalovaná ochotu dáti žalobci oněch 2.000 Kč ze sumy, kterou se jí zavázal zaplatiti Jaroslav B., a že žalobce s tím souhlasil. Žalobce sám tvrdil v žalobě — a musí tedy toto své tvrzení dáti proti sobě platiti — že tehdy (v červenci 1926) prohlásil, že, má-li dáti místnosti do nájmu za týchž podmínek, jako je měla v nájmu žalobkyně, za 400 Kč roční činže, nesvolí k tomu, leč pod podmínkou, když mu žalovaná nahradí, oč by při novém nájemníku mohl činži zvýšiti, a když mu nahradí opravy, které bude musiti provést v krámu i v bytě. Z tohoto přednesu jest jasně viděti, že si žalobce jako pronajímatel dal slíbiti kromě nájemného něco za to, že pronajal byt a krám B-ovi, a marně to žalobce nyní v dovolání popírá. Toto právní jednání jest podle § 20 (2) zák. na ochr. náj. ze dne 26. března 1925,